

hvorvidt en anden Bestemmelse i det samme Forslag, nemlig at paa Meddelagtighed i Overtrædelse af denne Lovs Forskrifter komme almindelige borgerlig Straffelovs Bestemmelser til Anvendelse, skulde have medført Forandring med Hensyn til Ansvar for disse Forbrydelser, forjaabidt de blive begaaede ved Pressens Brug, altsaa en Forandring i de eiendommelige Ansvarsregler, som i saa Henseende ere indeholdte i Lov af 3die Januar 1851 § 3. Jeg antager, at den rigtige Opfattelse er, at der ikke ved denne Lov er gjort nogen Forandring i disse eiendommelige Ansvarsregler. De ere jo eiendommelige og afvigende fra de almindelige Grundsaetninger, hvorefter man ellers bestemmer Reglerne om Straffeanvar, derved, at Loven i Stedet for at drage alle dem, som staa i Forhold til og have medvirket til Publikationen, til Ansv. til Straf, kun tager en enkelt af denne Kreds af Personer. Derved, at den tillader enhver af denne Kreds af medvirkende Personer, som den udpeger, at friggjøre sig for Ansv. ved ikke at navngive sig paa Skriftet, en Frihed, som først standser ved den sidste i Rækken, nemlig Bogtrykkeren, der skal være navngiven, afviger Loven altsaa fra den almindelige Grundsaetning, en Afgivelse, som i flere Henseender kan have Betænknelighed, ikke saa meget i den Henseende, at Ansvarer rammer en enkelt Bestemt i en større Kreds — det bliver jo altid Samfundets Sag, om det mener, at der er Anledning til at lægge Ansvarer paa Alle, for saa vidt der overhovedet kan lægges Ansv. paa dem, eller om det vil lade sig nøie med en Enkelt — men Afgivelsen bliver stødende, dersom det saa ikke er sikret, at den, hvem Ansvarer kommer til at hvile paa, er en Person, der virkelig staa i et bestemt Forhold som Deltager i Publikationen. Nu har vistnok Loven af 3die Januar 1851 tænkt sig, at den, idet den udpeger en bestemt Kreds af Personer, mellem hvem den tilbørligst gjennem de Paa-gjældendes eget Valg holder sig til En, derved ogsaa altid kommer til at ramme en Person, der virkelig staa i Forhold til Publikationen og er medvirkende til den. Men det er ganske vist, at saaledes som Anvendelsen af Loven er bleven, har dette ikke kunnet sikres, og det har vist sig, at det Ansv., der i Medfør af Loven af 3die Januar 1851 § 3 skulde paalægges En af dem, der havde medvirket til Publikationen, kunde og vilde under givne Omstændigheder komme til at paahvile Personer, der ikke i Virkeligheden staa i noget som helst Forhold til Publikationen, men kun staa i et rent Skilforhold, kun staa paa Strømt i Forhold dertil, og

saa bliver en saadan Regel, for saa vidt den medfører denne Konsekvens, absurd og stødende for den almindelige Retsfølelse og stødende mod alle naturlige Grundsaetninger. Deri kan Ingen søge eller have Tilfredsstillelse, og det kan ikke opfylde noget som helst fornøstigt Diemed, at en Person, som ikke har nogen virkelig Skyld, straffes i Stedet for dem, som have den virkelige Skyld. Det maa derfor, saa snart en saadan Tilstand udvikler sig af Reglen, som den findes i Loven af 3die Januar 1851 § 3, eller saa snart der er Spor dertil, blive et naturligt og nødvendigt Spørgsmaal, om ikke denne Ansvarsregel bør undergives Forandring. Og hvilken da? Det, som saa ligger nærmest og i det Mindste tilhyneladende naturligt for, skulde vel være ganske at opgibe denne eiendommelige Regel og vende tilbage til de almindelige Grundsaetninger, hvorefter det ellers bestemmes, hvem Ansvarer for en strafbar Handling paahviler, og det er ogsaa i Virkeligheden saaledes, at denne Regel i Loven af 3die Januar 1851, som vi have taget efter et fremmed Forbillede, har rundt omkring, hvor den har været fulgt, mistet den Popularitet, den en Gang havde, og jeg nævner udtrykkelig Popularitet ogsaa hos dem, der nærmest ere implicerede som mulige Ansvarlige i Sagen, nemlig indenfor Journalisternes Kreds. Der er Bøta for Opgivelsen af en saadan eiendommelig Regel, som nærmest skulde tjene til Beskyttelse af Anonymiteten hos dem, der bestaet sig med Dagblade og Ugeblade, der er Bøta fra deres Side for en saadan Opgivelse og for at komme ind under Lovens almindelige Regel. Men allevegne, hvor man har gjort denne Forandring, har man tillige følt, at det ikke gik an, eller at det ikke var tilstrækkeligt at lade en Streg over den gjældende Regel og sætte Lovens almindelige Grundsaetning i Stedet; det kunde ikke gøres uden en fuldstændig Gjennemarbejdelse af Straffelovgivningen og Tilføielse af Strafferegler, som maa sikke mod den Mulighed, der jævnlig indtræder, at Staten slet Ingen fik at gjøre Ansv. gjældende imod eller overhovedet faktisk blev ude af Stand til at gjøre Ansv. gjældende. Jeg mener, at der hos os er saa meget mindre Opgjøring til at tage Presselovgivningen op til fuldstændig Gjennemarbejdelse, som det jo ogsaa i Almindelighed maa være en fornøstigt Regel og Retsnor, at man ikke uden Nødvendighed forlader et i visse Henseender, i nogle Retninger gavnligt System, fordi det kan afføde Misbrug, men at man holder sig til den almindelige Regel om Sammenhængen i Lovgivningen, idet man indskrænker sig til at prøve paa at løse den Opgave at for-